

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/154/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8518201692
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2019:8518201692.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. A. Q., nar. X.X.XXXX a mal. B. Q., nar. X.X.XXXX, trvale bytom K. R., zastúpený kolíznym opatrovníkom Mestom Stará Ľubovňa deti rodičov: Z. K., nar. X.X.XXXX, trvale bytom K. R. a A. Q., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. R., A. XXX/XXX, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa v konaní o nariadenie ústavne starostlivosti takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje ústavnú starostlivosť nad maloletým A. Q., nar. X.X.XXXX a maloletou B. Q., nar. X.X.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny, so sídlom Pavlova ulica 4375/11, 058 01 Poprad.

II. Súd zaväzuje matku maloletých detí Z. K., nar. X.X.XXXX prispievať na výživu maloletého A. Q. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa a na výživu maloletej B. Q. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, ktoré výživné je povinná platiť vždy do 15 ého dňa tohto ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny, so sídlom Pavlova ulica 4375/11, 058 01 Poprad, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd zaväzuje otca maloletých detí A. Q., nar. XX.X.XXXX prispievať na výživu maloletého A. Q. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa a na výživu maloletej B. Q. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 15 ého dňa tohto ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny, so sídlom Pavlova ulica 4375/11, 058 01 Poprad, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni sa návrhom doručeným na súd dňa 12.10.2018 domáhal, aby súd nariadil ústavnú starostlivosť u maloletých detí A. Q., nar. X.X.XXXX a B. Q., nar. X.X.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v zariadení na výkon rozhodnutia súdu Detský domov Poprad, Pavlova ul. 4375/11, 058 01 Poprad. Zároveň žiadal, aby súd zaviazal matku maloletých detí Z. K., nar. X.X.XXXX, prispievať na výživu každého z detí vo výške 30% zo sumy životného minima a to vždy do 15-teho dňa toho - ktorého mesiaca vopred na účet zariadenia na výkon rozhodnutia súdu a otca maloletých detí A. Q., nar. XX.X.XXXX, prispievať na výživu každého z detí vo výške 30% zo sumy životného minima a to vždy do 15-teho dňa toho - ktorého mesiaca vopred na účet zariadenia na výkon rozhodnutia súdu.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že spisovú dokumentáciu maloletých detí Q. vedie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, odbor sociálnych vecí a rodiny na úseku sociálnoprávnej ochrany detí od

novembra 2012 z dôvodu zanedbávania zdravotnej starostlivosti a nevyhovujúcich bytových podmienok v obci Plavnica, kde obývali letnú kuchynku. Následne rodičia nezabezpečovali riadnu výživu maloletým deťom a podľa vyjadrenia pediatra mal. A. a B. trpeli určitú dobu v roku 2012 podvýživou. Začiatkom roka 2013 si rodina upravila bytové podmienky tým, že sa presťahovala do mestského nájomného bytu v Starej Ľubovni. Koncom roka 2013 sa situácia v rodine zhoršila. Tunajší úrad prijal oznámenie z Mesta Stará Ľubovňa, že rodičia dokážu zabezpečiť iba bazálne potreby svojich detí aj to iba pod neustálym dohľadom inštitúcií. V januári 2014 tunajší úrad prijal oznámenie Ľubovnianskej nemocnice o tom, že mal. A. bol hospitalizovaný z dôvodu podvýživy a neprospevaní. Vo februári 2014 pediatrička MUDr. Benková informovala tunajší úrad o tom, že oddelenia Mesta Stará Ľubovňa oznámili oddeleniu SPOD a SK, že z bytu rodiny počuť krik, hádky, hlasnú hudbu a z bytu ide zápach. Obdobný podnety Mesto prijalo aj od susedov niekoľkokrát v priebehu roku 2014. V marci 2016 tunajší úrad prijal podnet od príbuzných rodičov o tom, že matka počas neprítomnosti partnera, ktorý bol v tom čase v práci v zahraničí, sa stretáva s cudzími neznámymi mužmi vo svojom byte. Podľa ich vyjadrenia išlo o náhodné jednorazové známosti, s ktorými matka nadväzovala kontakt prostredníctvom sociálnych sietí, pričom muži boli často aj s matkou pod vplyvom alkoholu. Od septembra 2016 maloleté deti nastúpili do MŠ Štúrova, Stará Ľubovňa. U detí a v rodine sa vyskytovala opakovane pedikulóza. Z uvedeného dôvodu boli vo februári 2017 deti vylúčené z uvedenej MŠ. Následne deti nastúpili do MŠ Tatranská, prevádzka Za vodou, Stará Ľubovňa. Deti skoro vôbec nechodili do škôlky, matka bez náležitého ospravedlnenia nevodila deti do MŠ. V marci 2017 začala rodina mať pozdĺžnosti na byte, ktoré sa znásobili každým pribúdajúcim mesiacom. Rodičia neuhrádzali platby za energie. V septembri 2017 pediatrička MUDr. Benková oznámila výrazné zhoršenie hygieny u detí a zdravotnej starostlivosti. Dňa 13.11.2017 sa na tunajší úrad dostavili príbuzní rodičov a uviedli, že rodičia začali nadmerne požívať alkohol, nestarajú sa o deti po hygienickej a zdravotnej stránke, rodičia deti osočujú a buchnútujú, matka nevarí, neperie, túla sa po meste. Dňa 23.11.2017 sa na základe predvolania dostavila p. K., p. Q. nie. Priznala fyzické ubližovanie deťom pričom odmieta od agresívneho partnera odísť. Zamestnanci tunajšieho úradu oslovili starú matku a táto si deti vyzdvihla od rodičov. Do doby umiestnenia deťom zabezpečovala osobnú starostlivosť aj za pomoci svojich príbuzných, ktorí bývajú v byte na ul. A. XXX, K. R.. Boli oslovení aj príbuzní rodičov, avšak všetci odmietli vykonávať u detí náhradnú osobnú starostlivosť. ÚPSVaR Stará Ľubovňa vykonával od roku 2012 opatrenia SPODaSK, smerujúce k ochrane práv a právom chránených záujmov detí a predchádzaniu vyňatia detí zo starostlivosti rodičov. Konkrétne opatrenia, ale nevedli k náprave a preto, z vyššie uvedeného, tunajší úrad podal na súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na odovzdanie mal. detí do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. Na základe neodkladného opatrenia, dňa 4.12.2017 boli mal. deti umiestnené v Detskom domove v Poprade - satelit DeD v Tatranskej Lomnici. Deti sa zadaptovali pomerne rýchlo, prebehla u nich diagnostika, ktorej výsledky hovoria o rodinnom prostredí s interpersonálnymi konfliktami a násilnom správaní, neprimeranými výchovnými postupmi, zanedbávaním základných potrieb detí. V decembri 2017 zaslalo ORPZ Stará Ľubovňa, odbor kriminálnej polície, tunajšiemu úradu informáciu o podozrení z trestnej činnosti a to vo veci podozrenia zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorej sa mali dopustiť obaja rodičia mal. detí. Dňa 10.5.2018 nadobudlo právoplatnosť uznesenie Okresného súdu Stará Ľubovňa o uložení výchovného opatrenia a dočasnom odňatí mal. detí Q., a to na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, otec mal. detí bol už v tom čase v ÚVV Prešov. Pani K. sa zúčastnila vyhodnotenia plnenia účelu výchovného opatrenia dňa 15.5.2018. Po deložovaní z mestského nájomného bytu sa presťahovala k svojim rodičom do obce Plaveč, kde býva doposiaľ. Dňa 16.5.2018 bolo tunajšiemu úradu doručené uznesenie, spis. zn. 3Tp/7/2018, kde súd ustanovil obom mal. deťom opatrovníka a to vo veci obžaloby pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby. V júni 2018, v osobnom rozhovore na pôde tunajšieho úradu, matka mal. detí uviedla, že s bývalým partnerom (otec mal. detí) sa nekontaktuje, nechce sa k nemu vrátiť, má z neho strach. Uviedla, že má novú známosť z Dunajskej Stredy, s ktorým sa zoznámila cez sociálnu sieť. Dňa 19.6.2018 pracovníci tunajšieho úradu vykonali návštevu v mieste bydliska matky. Matka v čase návštevy nebola zastihnutá, zastihnutý bol jej otec, ktorý bol pod vplyvom alkoholu. Uviedol, že dcéra si všetky veci osobnej potreby zbalila a odchádza za priateľom do Dunajskej Stredy. Pán K. sa vyjadril, že s manželkou nemajú záujem si vziať mal. deti Q. do náhradnej starostlivosti, pretože už majú svoj vek a nevládali by sa o nich postarať. Matku mal. detí dňa 25.6.2018 tunajší úrad oboznámil s termínom vyhodnotenia plnenia účelu výchovného opatrenia a tá prisľúbila účasť. Vyhodnotenia v DeD Poprad sa matka mal. detí nezúčastnila, dôvod neprítomnosti nijakým spôsobom neospravedlnila. Otec mal. detí bol naďalej v ÚVV, kde mu DeD Poprad zaslal fotografie mal. detí. Taktiež sa nijakým spôsobom nekontaktoval s deťmi, s úradom a ani DeD. Matka deti navštevuje v zariadení v priemere raz mesačne, pravidelne im telefonuje. Posledná návšteva matky bola dňa 1.8.2018. Maloleté deti absolvovali v termíne od 16.7.2018 do 30.7.2018 pobyt v letnom

tábore v hoteli Lesák v Tajove s Očkolandiou. Dňa 19.7.2018 pani K. v osobnom rozhovore na pôde úradu uviedla, že sa vyhodnotenia nezúčastnila, pretože ju boleli zuby a mala „svoje dni“. Vyjadřila sa, že zamestnanie naďalej nemá, avšak má záujem robiť administratívnu pracovníčku, pretože sa rozumie do počítačov. S priateľom, ktorého spoznala cez sociálnu sieť sa mala stretnúť v Poprade, ale stretnutie sa neuskutočnilo. O otcovi mal. detí, pánovi Q., hovorila v tom zmysle, že sa ho bojí a neplánuje s ním ďalšiu budúcnosť. V auguste 2018 úrad pani K. písomne oznámil termín ďalšieho vyhodnotenia plnenia účelu výchovného opatrenia, nakoľko telefonicky sa s ňou nebolo možné spojiť. Dňa 28.8.2018 bol tunajšiemu úradu doručený z Okresného súdu Stará Ľubovňa trestný rozkaz, v ktorom obvinení A. Q. a Z. K. sú vinní zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. písm. a/, písm. b/ Trestného zákona a otec mal. detí aj zo zločinu vydierania podľa § 189 od. 1 Trestného zákona. Za to súd uložil otcovi mal. detí úhrnný trest odňatia slobody na 3 roky. Súd obvinenému výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienene odložil a uložil mu probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Súd obvinenému ustanovil skúšobnú dobu na 5 rokov. Obvinenej matke mal. detí súd uložil trest odňatia slobody na tri roky. Podmienene sa jej trest odložil a súd uložil pani K. probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe. Súd obvinenej ustanovil skúšobnú dobu na 3 roky a 3 mesiace. Voči tomuto trestnému rozkazu nebol podaný odpor. Na základe vopred dojednaného termínu sa v DeD Poprad uskutočnilo dňa 6.9.2018 vyhodnotenie, ktorého sa matka, ani otec mal. detí nezúčastnili, aj napriek tomu, že pán Q. sa v tom čase už nenachádzal v ÚVV. Nijakým spôsobom sa z neúčasti neospravedlnili. Podľa soc. pracovníčky DeD Poprad, psychologičky a špeciálnej pedagogičky, je s deťmi potrebné aj naďalej pracovať aj keď deti sú v zariadení už vyrovnanjšie, spokojnejšie. Všetky zainteresované inštitúcie sa zhodli na tom, že uložené výchovné opatrenie neplní účel. Mesto Stará Ľubovňa vo svojej správe o rodine mal. detí uviedlo, že po tom čo bola rodina vystaňovaná z mestského nájomného bytu, rodičia sa zdržiavali na neznámom mieste. V poslednom období boli rodičia detí videní opakovane spoločne a pod vplyvom alkoholu v okolí stanice. U rodiny nedochádza k zmenám, ktoré by indikovali, že rodina dokáže zabezpečiť zdravý fyzický a psychický vývin detí. Mesto nemá na rodičov žiaden kontakt. V závere správy Mesto uvádza, že nikto z príbuzných nemá záujem, ani podmienky pre zabezpečenie starostlivosti pre mal. deti A. a B.. Dňa 11.9.2018, sa na základe predvolania tunajšieho úradu, dostavila matka mal. detí pani K. v poobednajších hodinách a to z dôvodu, aby ju úrad oboznámil o podstatných skutočnostiach týkajúcich sa mal. detí a o opatreniach, ktoré tunajší úrad v nasledujúcich dňoch prijme. Na úrad matka mal. detí prišla viditeľne pod vplyvom alkoholu. Jej rozprávanie je miestami nezrozumiteľné, mala viditeľné problémy vo vyjadrovaní. Priznáva, že požila alkoholické nápoje (pivo a tvrdý alkohol). Podľa jej vyjadrenia naďalej ostáva vo vzťahu s pánom Q., chce svoje deti naspäť a budú spolu všetci žiť, tak ako predtým. Na otázku, aby uviedla dôvod neúčasti na vyhodnotení v DeD Poprad, uvádza, že to z finančných dôvodov nebolo možné. Matka mal. detí aj naďalej býva u svojich rodičov, je nezamestnaná. Jej príjem pozostáva z invalidného dôchodku, ktorý podľa jej slov predstavuje výšku 320 eur mesačne. S otcom mal. detí tunajší úrad nebol až doposiaľ v kontakte, podľa slov pani K. pracuje. Pán Q. nijakým spôsobom nekontaktoval úrad, nespolupracuje. Dňa 21.9.2018 otec mal. detí poskytol svoje telefónne číslo sociálnej pracovníčke detského domova, preto sa snažil tunajší úrad s otcom mal. detí kontaktovať prostredníctvom telefonického kontaktu (opakovane), avšak bezúspešne. Dňa 10.10.2018 sa na tunajší úrad dostavil A. Q., aby si prišiel vybaviť resocializačný príspevok (avšak po termíne). Nemal v pláne sa pýtať ohľadom situácie svojich maloletých detí. Tunajší úrad s ním vykonal pohovor, pri ktorom uviedol, že naďalej je zamestnaný na pracovnú zmluvu vo firme kde aj predtým, ale nevie čo ďalej so zamestnaním. Príjem, podľa jeho slov, nemá žiaden, pretože firma mu zabezpečila advokáta, ktorého teraz musí splácať. Otec mal. detí sa vyjadril, že žije „z lásky a z úspor“. Momentálne nemá pre svoje deti podmienky, aby sa vrátili zo zariadenia, nemá vlastné bývanie a príjem. Taktiež uviedol, že nikto z príbuzných nemá záujem sa o jeho deti postarať a preto chápe, že sú v detskom domove. Opakovane sa vyjadril, že nevie čo bude ďalej, nevie čo sa ešte udeje. S matkou svojich detí sa aj naďalej stretáva, pani K. ho navštevuje aj u nich doma. Podľa vyjadrenia DeD Poprad, rodičia boli naposledy za svojimi deťmi v Tatranskej Lomnici dňa 23.9.2018 a predtým dňa 18.9.2018 deti navštívila matka. Aj napriek tomu, že rodičia sú so svojimi deťmi v telefonickom a osobnom kontakte, doposiaľ neupravili svoje bytové a sociálne pomery. Správanie matky je nevypočítateľné a nestabilné, požíva alkoholické nápoje. Zo záverov znaleckého posudku z odboru psychológie vyplýva, že otec mal. detí, vzhľadom na obmedzené mentálne a osobnostné dispozície nemá predpoklady k riadnemu plneniu rodičovských povinností. Oboch rodičov uznal súd vinnými zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Ani do budúca nie je predpoklad, žeby si rodičia upravili svoje bytové a sociálne pomery. Z vyššie uvedeného tunajší úrad podal Okresnému súdu Stará Ľubovňa správu k plneniu účelu výchovného opatrenia, kde u všetkých detí konštatuje, že neplní účel a je potrebné prijať ďalšie vhodné opatrenie.

3. Súd uznesením č.k. 2P/154/2018-17 zo dňa 29.10.2018 (ECLI:SK:OSSL:2018:8518201692.1) ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka Mesto Stará Ľubovňa. Súd poučil účastníkov o ich procesných právach a povinnostiach a nariadil pojednávanie. Na pojednávanie sa nedostavili rodičia mal. detí, u ktorých má súd doručenie predvolania riadne a včas vykázané, svoju neúčast' nijakým spôsobom neospravedlnili.

4. Na pojednávaní navrhovateľ v celom rozsahu trval na podanom návrhu a dôvodoch v ňom uvedených. Poukázal na písomnú správu, ktorá bola doručená súdu 14.1.2019, z ktorej vyplýva, že rodičia naposledy navštívili deti v zariadení v septembri 2018, od tejto doby o deti neprejavujú žiaden záujem, rodičia nemajú stále bývanie. Napriek uloženému výchovnému opatreniu súdom, ale aj výchovným opatrením, ktoré im uložil úrad, si neupravili svoje sociálne pomery a vzhľadom na ich postoj nie je ani predpoklad, by si tieto upravili. Pokiaľ ide o majetkové pomery rodičov matka poberá čiastočný inv. dôchodok a otec detí aktuálne nie je nikde zamestnaný.

5. Kolízny opatrovník na pojednávaní s podaným návrhom súhlasil a poukázal na písomnú správu, ktorú doručil súdu dňa 14.1.2019. Od podania tejto správy sa na pomeroch rodičov nič nezmenilo, naďalej nemajú stále bývanie, potulujú sa po meste, opakovane boli videní pod vplyvom návykových látok. S terénnymi pracovníkmi nekomunikujú, dlh, ktorý majú voči mestu nesplácajú. Pokiaľ ide o ich príjmy matka detí je na invalidnom dôchodku a otec je pravdepodobne nezamestnaný.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s obsahom predmetného spisu a pripojených spisov sp. zn. 1T/106/2018, 2P/74/2018 a 4P/159/2018 a zistil nasledovný skutkový stav :

7. Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 2P/145/2017-36 zo dňa 29. 11. 2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25. 1. 2018 súd nariadil rodičom mal. detí Z. K., nar. X. X. XXXX a A. Q. nar. XX. X. XXXX odovzdať mal. detí A. Q., nar. X. X. XXXX. a B. Q., nar. X. X. XXXX do starostlivosti Detského domova, Pavlovova 4375/11, Poprad.

Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 22. 2. 2018 pod č.k. 2P/146/2017-55 súd dočasne odňal mal. deti A. Q., nar. X. X. XXXX a B. Q., nar. X. X. XXXX z osobnej starostlivosti rodičov Z. K., nar. X. X. XXXX a A. Q., nar. XX. X. XXXX. na obdobie 6-tich mesiacov počnúc dňom právoplatnosti uznesenia a nariadil mal. deťom A. Q., nar. X. X. XXXX. a B. Q., nar. X. X. XXXX. pobyt v Detskom domove so sídlom Pavlovova 4375/11, Poprad s tým, že súd bude sledovať výchovné opatrenie v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa a Detským domovom so sídlom Pavlovova 4375/11 Poprad. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 10. 5. 2018.

Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 4P/159/2018-18 zo dňa 29.10.2018 (ECLI:SK:OSSL:2018:8518201765.2) súd nariadil ponechať maloletého A. Q., nar. X.X.XXXX a mal. B. Q., nar. X.X.XXXX v starostlivosti Detského domova, Pavlovova 4375/11, Poprad a trvanie neodkladného opatrenia časovo obmedzil do právoplatného skončenia veci vedenej Okresným súdom Stará Ľubovňa pod sp. zn. 2P/154/2018.

Trestným rozkazom Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 1T/106/2018-444 zo dňa 27.8.2018 (ECLI : OSSL:2018:8518010237.1) súd uznal A. Q., nar. XX.X.XXXX a Z. K., nar. X.X.XXXX vinnými zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona a A. Q., nar. XX.X.XXXX bol uznaný vinným aj zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona. A. Q. bolo uložený úhrnný trest odňatia slobody na 3 /tri/ roky, výkon uloženého trestu odňatia slobody súd podmienične odložil a uložil mu probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Skúšobnú dobu stanovil na 5 rokov. Súd mu zároveň ako súčasť probačného dohľadu uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov v skúšobnej dobe, povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Z. K., nar. X.X.XXXX uložil súd trest odňatia slobody na 3 /tri/ roky, výkon uloženého trestu odňatia slobody súd podmienične odložil a uložil jej probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Skúšobnú dobu stanovil na 3/tri/ roky a 3/tri/ mesiace. Súd jej zároveň ako súčasť probačného dohľadu uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov v skúšobnej dobe, povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Súd jej takisto uložil ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou.

8. Rodičia sa pohybujú spoločne po meste, nemajú vlastné bývanie a navštevujú kamarátov v mestskej časti Podsadek. Nikto z príbuzných nemá záujem ani podmienky pre zabezpečenie starostlivosti pre ich mal. deti. Posledný kontakt oboch rodičov s deťmi dňa 23.9.2018, kedy ich prišli do Tatranskej Lomnice navštíviť. Pani K., ani pán Q. na posledný pohovor dňa 10.1.2019 na ÚPSV a R Stará Ľubovňa neprišli a aj napriek opakovaným telefonickým pokusom zo strany tunajšieho úradu, sa s rodičmi nepodarilo spojiť. Pani K. nemá rozvinutý zmysel pre zodpovednosť, plnenie si povinností, či rešpektovanie pravidiel. Jej správanie je nevypočítateľné a nestabilné, požíva alkoholické nápoje. Otec mal. detí, vzhľadom na obmedzené mentálne a osobnostné dispozície nemá predpoklady k riadnemu plneniu rodičovských povinností. Nemajú žiadne stabilné bývanie, zdržiavajú sa bližšie neurčenej adrese a s ÚPSV a R Stará Ľubovňa, ani Mestom Stará Ľubovňa nespolupracujú. Ani do budúcnosti nie je predpoklad, žeby si rodičia upravili svoje bytové a sociálne pomery.

9. Predmetom konania je nariadenie ústavnej výchovy u mal. A. Q., nar. X.X.XXXX a mal. B. Q., nar. X.X.XXXX.

10. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinnosť poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

Podľa § 61 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 61 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 61 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 61 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 61 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 76 ods. 2 Zákona o rodine proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 77 ods. 2 Zákona o rodine práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

11. V zmysle citovaných zákonných ustanovení je súd povinný skúmať, či maloleté deti nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti (napr. starým rodičom alebo iným príbuzným) alebo do pestúnskej starostlivosti a tak predísť nariadeniu ústavnej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletých je vážne ohrozená alebo jeho výchova je vážne narušená.

12. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že rodičia mal. detí žijú túlavým spôsobom života, boli videní aj pod vplyvom omamných látok, nemajú vlastné bývanie a so sociálnymi pracovníkmi nekomunikujú. O mal. deti neprejavili záujem od septembra minulého roka. Deti nie je možné momentálne zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti. V tomto konkrétnom prípade súd s poukazom na vyššie uvedený skutkový stav a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami nariadil maloletým deťom ústavnú starostlivosť, pretože mal zato, že nariadenie ústavnej starostlivosti je plne v ich záujme, najmä s poukazom na skutočnosti vyplývajúce zo správy navrhovateľa, kolízneho opatrovníka a centra pre rodiny.

13. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd zároveň určil povinnosť otcovi a matke prispievať na výživu maloletých detí v minimálnej zákonom stanovenej výške po 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrované, nepľnoleté dieťa, keďže otec mal. detí nie je zamestnaný a matka mal. detí poberá len čiastočný invalidný dôchodok.

14. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, tak žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Stará Ľubovňa, písomne, v štyroch vyhotoveniach. (§ 59 ods. 1 CMP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. [(§ 127 a § 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)
Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.